

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2:50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 40.

V Ptuj v nedeljo dne 8. novembra 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

Na Srbskem smo osvojili zopet Šabac in pognali itak obupane Srbe v notranjost dežele. — V Galiciji in na Rusko-Poljskem napredujemo stalno skupno s tam prodirajočo nemško armado. — Glavna nemška moč osvojila je vso Belgijo in se bori uspešno zoper Angleže in Francoze. — Turčija je stopila na našo stran in je dosegla na suhem in morju lepe uspehe zoper Rusijo. — V Egiptu, Indiji in južni Afriki se pojavlja revolucija zoper Angleže. — Položaj za nas je povsod ugodnejši.

Srbija se približuje svojemu zasluženemu koncu; naši hrabri vojaki so zavrnili vse napade Srbov in Črnogorcev v Bosni, Hercegovini ter na južnem Ogrskem, prodrli so z nepremagljivo silo čez srbske meje in zavzeli poleg Šabaca tudi še celo vrsto važnih postojank, tako da je vsak nadaljni odpor armade kraljemorilcev pravzaprav brezsmiseln. Večna pravica, večna sodnija visi nad glavami te države, ki je kot orodje krvavega carja neposredno povzročila to svetovno vojno. Kmalu bode prišel čas, ko bodeta srbski Peter in črnogorski Nikita jokala grenke solzice na razvalinah svojih držav . . .

Vsa poročila kažejo nadalje, da naše armade tudi v Galiciji in na Rusko-Poljskem lepo napredujejo. Rama ob rami z nemško prodirajočo armado dosegli so junaški naši vojaki v zadnjih dneh prav lepe uspehe, ki opravičujejo slutnjo, da bode tudi grozoviti nadvladi Rusov kmalu konec. Časi so minuli, v katerih je bil zločinski car-batjuška strašilo za Evropo.

Kar se tiče bojov naših zvestih nemških zaveznikov, je itak ves svet presenečen glede uspehov teh krasnih armad. Belgija leži pod nemškimi nogami; velikanska bitka, katere fronta sega v dolgosti 500 kilometrov od Verduna do Pariza, pa se odločuje polagoma v prid

Nemcev. Obenem zavzemajo Nemci korak za korakom obal morja in kmalu pridejo v Calais. S tem pa je Anglija v največji nevarnosti. Kajti topovi Nemcev segajo iz Calaisa do Angleške.

Največjega pomena pa je v zadnjem tednu nastop Turčije. Poroča se namreč, da je Turčija stopila na našo stran in pričela boj zoper naše sovražnike. V Črnem morju in na kavkaški ruski meji dosegla je tudi že lepe uspehe. Obenem pa se bode dvignilo vse, kar čuti z otomanskim narodom, v Perziji, Afriki, Indiji in ostalih angleško-ruskih kolonijah. Vihar se dviga, kakor ga lopovski politiki v Petrogradu in Londonu niti slutili niso. In zdaj šlo je pričela prava svetovna vojna. Konec te vojne je le eden: Rusija mora biti nazaj vržena v azijsko barbarsko divjaštvo, Anglija pa postane zopet mala državica, ki ne bode nikdar več vznemirjala svet.

Boj je velikianski in ne more biti v kratkem času rešen. Zato pa ne smemo obupati; z jasnimi očmi glejmo v bodočnost, ki bode na podlagi avstrijsko nemške zmage vsemu človeštvu srečo prinesla. Velike so žrtve, ali še večji je cilj!

Velikanske ruske izgube.

Iz Dunaja se poroča: Vojaški strokovnjaki cenijo dosedanje izgube ruske armade tako-le:

V boju zoper Avstro-Ogrsko so Rusi izgubili 420.000 vjetih, mrtvih ali ranjenih mož.

V boju proti Nemčiji izgubili so Rusi 340.000 mož.

Poleg tega je umrlo v ruski armadi na tifuzu, koleri in drugih enakih kužnih boleznih 380.000 mož. Vse skupaj izgubila je torej ruska armada v sedanjih vojni nad 1 milijon mož (1.100.000). To je tako velikanska izguba, da mora tudi najmočnejšo armado uničiti. Carbatjuška se bode kmalu prepričal, da se bodejo njegove zahrbtne, zločinske nakane izjalovile na zvestobi in hrabrosti avstro-ogrškega ter nemškega vojaštva.

Lepi uspehi na Srbskem.

K.-B. Dunaj, 3. novembra. Uradno se razglša: Šele zdaj se zamore v Mačvi doseženi uspeh popolnoma pregledati. Tam stoječa druga srbska armada pod generalom Stjepa Stjepanovičem z štiri do pet divizijami zamagla se je le prenaglenim nazadovanjem, pri čemur je izgubila vse vrste blaga ter tren

Straschill'ova grenčica iz zelenjave
je naravni izveček (ekstrakt) najfinjših

zdravilnih zelenjav

in najbolj uspešnih korenin. **Straschill'ova grenčica iz zelenjav**
vsled tega priznana najboljši **želodec okrepčujoči** prebavni liker. 414

in pustila mnogo vjetih, iz nevarnega položaja rešiti.

Sovražnik je, brez da bi se v pripravljenih zadajšnjih točkah zopet uprl, v enem sunku do gričev južno od Šabaca nazaj bežal. Le pri Šabacu se je trdovratno a zaman zoperstavljal; naši hrabri vojaki so Šabac v noči od 1. na 2. novembra nanovo zavzeli.

Potiorek, fcm.

* * *

Šabac je torej drugič zavzet. Ko so ga naši hrabri vojaki prvič zavzeli, šli so vsled dogodkov v Galiciji zopet nazaj. In dalje časa je tako izgledalo, kakor da bi naše vojne moči ne zamogle napredovati v borbi na Srbskem. Seveda je bilo to naziranje popolnoma napačno. Naši vojaki so na jugu vkljub malemu svojemu številu zastražili meje, pognali vrte srbske in črnogorske čete nazaj in dosegli glasom zadnjih poročil tako lepe uspehe, da je Srbija v bistvu pravzaprav že premagana. Srbi so pač vedno pričakovali, da jim bo de prišla zločinska Rusija na pomoč. Pa iz Rusije prišle so le prazne obljube, doneče fraze, nikdar pa — pomoč orožja. Kajti Rusiji se sami slabo godi. Vsled tega je Srbija zdaj popolnoma potrta in za vsak odpor nezmogljiva. K temu pride še turški nastop proti Rusiji. Pa tudi Bolgarija je kakor lev pred nasokom in se hoče masčevati proti srbskim izdajalcem, ki so jo osleparili za plodove onih velikih žrtev, katere je Bolgarija v balkanski vojni prinesla.

Naši boji proti Rusom.

K.-B. Dunaj, 3. novembra. Uradno se razglša:

3. novembra opoldne: Na Rusko-Poljskem končale so naše vojne moči, ko so prisilile močno sovražno armado do razvitka, boje na Lysa-Gori, da napredujejo v po bojih pri Ivangorodu zapovedani smeri.

Položaj v Galiciji je nespremenjen. Iz bojev zadnjih dni južno od Stary-Sambora in južno-vzhodno od Tarke odpeljalo se je doslej 2.500 vjetih Rusov.

Včeraj zjutraj napadli so huzarji pri Rybniku v Stryj-dolini sovražno municijsko kolono in so zaplenili obenem mnogo vozov z artiljerijsko municijo.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, generalmajor.

Položaj v Srbiji.

K.-B. Dunaj, 4. novembra. Od južnega bojišča se uradno poroča: 4. novembra 1914. V nadaljnjem prodiranju so naši vojaki južno in južno-zahodno od Šabaca zopet prišli v dotiko s sovražnikom. Takoj zapričeti napad napreduje ugodno. Med boji na Romanji vjeli smo 7 oficirjev in 647 mož, zaplenili pa 5 kanonov, 3 municijske vozove, 2 strojni puški ter mnogo streliva in bojnega materiala.

Črnogorcem odvzeli smo čez 1000 kosov živine, ki so jo hoteli iz Bosne seboj vzeti.

Naš prestolonaslednik na bojišču.

K.-B. Dunaj, 4. novembra. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Takoj po obisku vojne mornarice v Poli hitel je nadvojvoda Karl Franc Jožef na povelje cesarja k ob sovražniku stoječemu vojaštvu, da mu prinese pozdrave najvišjega vojnega zapovednika.

Več dni je trajalo to ogledovanje, ki je vodilo nadvojvodo od desnega in levega krila bojne fronte ob San-liniji.

Eden dan bil je odločen za ogled trdnjave Przemysl, njeni hrabri posadki in utrdbam, ki

so se proti sovražniku tako imenitno držali. Nadvojvoda se je o vsem podučil in je mnogo oseb odlikoval. Priznal je, da je duh našega vojaštva izboren in njih delo občudovanja vredno.

Iz vzhodnega bojišča.

K.-B. Dunaj, 4. novembra. Uradno se razglša: 4. novembra. Gibanja naših vojakov na Ruskem Poljskem niso bila včeraj od sovražnika motena. Eden naših kórov je v bojih na Lysa-Gori 20 oficirjev in 2.200 mož. vjel. Na gališki fronti vdalo se je pri Podbuzu (južno Sambora) čez 200, danes zjutraj pa pri Jaroslavi čez 300 Rusov.

Namestnik šefa generalštaba: pl. Höfer, generalmajor.

Naše motorske baterije v Galiciji.

Listi poročajo: Naše mogočne 30,5 centimeter-kalibra kanone, katerih vpliv se je v Belgiji in na Francoskem tako grozovito izkazal, delajo zdaj v Galiciji proti Rusom. Pred par dnevi so pred Jaroslavi za betoniranimi šancami ležečega sovražnika nazaj vrgli. Pripoveduje se naravnost čudeže o grozovitih učinkovanju teh kanonov. Takoj prvi strel je polno zadel: ena sovražna baterija onkraj Sana zletela je v zrak. Okoli 300 korakov od prejšnjega stališča te baterije našli so potem laferte, obdane od vse polno črnih ruskih mrličev. Naše baterije oddale so 35 strelcev. Vsled pritiska zraka je počilo mnogo šip na oknih. Prebivalstvo je mislilo, da je potres.

Pismo iz črnogorskega vjetništva.

Vitez Kramer v Mariboru je dobil, kakor poroča »Marburger Zeitung«, od svojega sina iz črnogorskega vojnega vjetništva to-le pismo:

»Da so križarko »Zenta« Francozje dne 16. avgusta potopili, ti je gotovo znano. Ker smo bili k sreči oddaljeni od kopnega samo nekaj 5 morskih milj, smo se lahko, kar je nas ostalo živih na goreči in potapljaljoči se ladji rešili na kopno. Plavalni smo 5 ur. V bližini obrežja so nam prišli na pomoč čolni, kateri so nas prepeljali na suho. Naši rešitelji so bili, žal, Črnogorci, postali smo torej vojni vjetniki.

Najprvo so nas prepeljali na neki mali otok, kjer smo ostali več ur. Od tu so nas odvedli v notranjost države. Črnogorci, ki so našo borbo opazovali, so nas dobro sprejeli, nam dali stanovanje ter nas preskrbeli z vsem potrebnim, ker smo naravno vse svoje izgubili. Dve tretjini naše posadke sta poginili. Vsi so se do konca borili hrabro in nevstraheno. Podrobnosti o boju seveda ne morem pisati, ker se pismo cenzurira.

Sedaj nam gre dobro. Vsi smo zdravi in se lahko docela svobodno kretamo, samo ena nadloga nas tare — brezdelje.

Črnogorci nam dajejo plačo kot častnikom. Ako se srečno vrnem domov, ti bom podrobno vse opisal.

Vesti o vojni seveda ne dobivamo prav nobenih, kar je za nas silno mučno. Pošta za nas odhaja vsak mesec enkrat, zato pišemo domov vedno sredi meseca, ker ne vemo točno, kdaj se poštna tvari odpošiljajo. Mimogrede omenjeno, sva jaz in poveljnik kot zadnja zapustila potapljaljočo se ladjo. Menim torej, da sva pošteno izpolnila svojo dolžnost. Bil je pekel na ladji in da sem se iz tega pekla rešil, je prava sreča.

Z viharjimi zastavami in med »Hurra«-klici cele posadke, se je potopila naša vrla »Zenta«. Prestreljena in preluknjana, kakor rešeto, je bila naša ladjica in potopila se je, ko je izpolnila do konca svojo dolžnost, boreča se z vsemi silami proti silni premoči. Kakšen je bil uspeh našega streljanja na sovražnika, ne vem, gotovo pa je, da ni ostal brez poškodb.

Z ladjo se je seveda potopilo vse, kar smo imeli. Na ladji sem imel 1600 kron v gotovini, več zlatnine, mnogo dragocenih spominskih stvari, vse to leži sedaj na dnu Adrije.

Zal mi je zlasti za zadnje. Prosim te, pošlji mi nekaj perila in obleke. Imam namreč samo eno civilno obleko, ki sem si jo tu kupil. Denarnih pošiljatev seveda sem kaj ne dobim, samo pisma. Pripominjam vnovič: vse cenzurirajo, zato mi piši samo o rodbinskih stvareh, ker sicer pisma ne dobim.

Štab naše ladje se nahaja skupaj v enem kraju in se lahko svobodno kreta. Vsi so zdravi. V vjetništvu je tudi moj sošolec. Kratkotrajno se s tem, da igramo šah in da se učimo hrvaškega jezika itd.

Črnogorci so — ne pišem tega radi cenzure, ker bi to lahko enostavno izpustil — skrajno ljubeznivi.

Počutimo se, kakor doma. Stanujemo v treh skupinah po štiri skupaj, se vsi dobro razumemo in se predvsem veselimo, da so naši domači obveščeni o tem, da smo rešeni . . .

Pripovedovanja ruskih vjetnikov.

K.-B. Carigrad, 1. novembra ob 9. zvečer. Uradni komunikacijski pravi: Častnike in mornarje ruskega minonosca »Prut« so zaslili. »Prut«, ki se je nahajal 8 do 10 dni v Sebastopolu, je imel seboj mine ter je bil pod poveljstvom častnikov, ki so služili več let na ruski stacijski ladji v Carigradu ter so vsled tega natančno poznali Bospor. Kakor hitro je rusko brodogrje izvedelo, da je odplul majhen del turškega brodogrja na vaje v Črno morje, je takoj odplulo 27. oktobra v južni smeri iz Sebastopola ter pustilo ob obali za obrambo zadostno veliko brodogrje. Drugi dan je »Prut« odplul v južni smeri iz Sebastopola. S tem gibanjem je nameravalo rusko brodogrje položiti ob vzhodu v Črno morje mine, napasti naše slabotno brodogrje, ki bi zapustilo Bospor, da pomaga zunaj stoječemu delu. Naše brodogrje, ki je vežbalo, je zapazilo minonosca in torpedovke, ki naj jih ščitijo in prišlo je do boja, v katerem je bil potopljen neki ruski polgalec min in neki ruski rušilec torpedovk. Pet ruskih častnikov je bilo rešenih, med njimi en fregatni kapitan. Vse vjetnike so poslali v Ismid. Naše brodogrje, ki se je nahajalo zunaj Bospora, je imelo na ta način uspeh, ki je zelo pomemben, ker jamči bodočnost našega brodogrja.

Zimska vojna proti Rusiji.

Profesor berlinske univerze, K. Ballod, razpravlja o možnosti vojne proti Rusiji. Od Napoleonovih časov sem vlada prepričanje, da je zima najboljši in najmagovitejši zaveznik Rusije. Misli se, da bi morala vsaka velika armada, ki bi se upala pozimi prodirati po ruskih poljanah, poginiti od mraza in nedostatka živil. Kakor pred več kot 100 leti, tako bi tudi danes Rusija ustvarila pred prodirajočim sovražnikom umetno puščavo in jo prepustila žalostni usodi Napoleonovih čet. Zaupanje v to obrambno taktiko, je v Rusiji tako veliko, da po splošnem prepričanju nobeden poraz, in tudi če bi ruska armada izgubila 2 milijona vojakov, ne more Rusije prisiliti k miru. Pravi se, da imajo Rusi izvežbanega moštva med 21.—40. leti najmanj 7 milijonov. Ako bi bili zbori, ki se sedaj vojskujejo, uničeni, bi mogla Rusija pomladi zbrati nove milijonske armade ter jih poslati proti zapadu. Pet do šest mesecev ruske zime bi zadostovalo za reorganizacijo poraženih čet. In ko bi zopet ta druga armada bila poražena, umikala bi se počasi, če treba za Volgo. Medtem bi zopet nastala zima in Rusija bi se mogla znova oboroževati.

Profesor Ballod poudarja, da imata Nemčija in Avstrija največji interes, končati vojno še pred spomladjo, kajti v tem slučaju se jima ni bati nikakih opasnih gospodarskih posledic. Prisiliti Rusijo v par kratkih mesecih k miru, je pa seveda naravnost gigantska naloga: treba bi bilo zavzeti ne le Petrograd in Moskvo, temveč tudi južno industrijsko ozemlje, rudnike in železarne ob Doncu in orožarne v Caricinu, kajti, če okupacija južnoruskega premočnega in železarskega revirja prereže industrijsko življenjsko živčevje Rusije, obustaviti njene lokomotive, tovarne . . .

Napoleon je izgubil svojo armado le deloma v bitkah, poginila mu je večinoma od glada, pa od mraza in končno od legarja.

Glavni problem za moderno armado, ki operira pozimi v Rusiji, je tudi danes, ali je pri teh velikanskih daljavah mogoče, voziti seboj zadostno množino živeža in ali je mogoče, preskrbeti armado z dovolj toplo obleko? Mora se računati z najneugodnejšim slučajem, da opustošijo Rusi vse ozemlje, iz katerega se umiknejo in da razderejo vse železnice tako korenito, da bi trajalo več mesecev, predno bi jih avstrijsko-nemške tehnične čete popravile.

Nemška in avstrijska armada udarita lahko po treh cestah v Rusijo. Prva, Napoleonova, vodi čez Kovno-Vilno-Smolensk na Moskvo, meri približno 920 kilometrov in gre skozi kraje, ki v mirnih časih komaj sami sebe prežive. Pokrajina je vseskozi peščena in ponekod močvirnata. Druga cesta vodi čez Petrograd na Moskvo in

zdi se, da na to cesto v Rusiji precej mislijo, ker utrjujejo sedaj obrežje Baltiškega morja. Od Petrograda do Moskve je cesta sicer za 300 kilometrov krajša, kakor od Kovna do Moskve, toda mnogo slabjša, normalna zimska temperatura v teh krajih znaša — 9° do — 10° C. Po tej cesti bi armada ne mogla napraviti več kakor 20 do 25 kilometrov na dan. Tretja cesta je gospodarsko najvažnejša: s Podvolocyske čez Kijev in od tam po Dajepnu na Jekaterinoslav-Poltavo-Harkov k Doncu in na Caricin. Tam bi se dalo Rusijo najobčutneje prijeti, kajti tam ima svoj premost, svoje železo in svojo žitnico, iz katere izvažajo na leto čez 10 milijonov ton žita. Kratka ta cesta seveda ni. Od Podvolocyske do Kijeva je 330 km, od tam do Caricina 1000 km. Pozimi zapade v teh krajih vedno sneg.

Gre sedaj za to, kako bi morala biti armada opremljena, da bi mogla pozimi prodirati v Rusijo in na katero največjo daljavo je mogoče dobiti brez železnice živež in municijo iz skladišč v domovini.

Prava zimska obleka je volnena. Kožuhovina ni potrebna, le ponoči za spati so najboljše vreče iz kožuhovine. Skoro pa bi bilo boljše, da bi bili vojaki za taborenje na prostem preskrbljeni z ovčjimi kožuhovi. Ruska armada sicer nima kožuhov, pač pa posebne čepice (bašlike) iz kožuhovine. Ima tudi posebno zimsko obuvanje in vojaki so opremljeni z debelimi volnenimi sweatri. Tudi avstrijska armada ima zimsko obuvanje, čepice in sweate. Nemška armada je v tem oziru manj preskrbljena. Računa se, da bi si mogle avstrijske čete preskrbeti ovčje kože rekvizicijskim potom na Ogrskem in v Galiciji. Na vsak način bi ne bilo posebno težko, preskrbeti za obe armadi potrebno število kožuhov. Tudi vse ostale potrebne stvari bi se dale kmalu nabaviti, zlasti bi bilo potrebno, preskrbeti tudi zimsko obuvanje iz klobučevine, kakor ga imajo Rusi. Nemška in avstrijska armada se na zimsko vojno lahko ravnotako dobro pripravita, kakor ruska vojska.

Glede preskrbe z živili izjavlja profesor Ballod, da ne preostaja drugega, kakor da vzame vsak vojak vsaj za 60 dni živeža na ročnih sanjah seboj. Baje bi se dalo to brez posebne težave izvesti in bi ne bilo niti posebno okorno, ker bi vsak vojak zložil na sani tudi svoje orožje, tornister, kožuh in zimške škornje. Berolinski profesor navaja natančno, kake konserve bi bilo treba vzeti seboj, ter računa, da bi se na take sani naložilo do 85 kg, kar je po snegu lažje vleči, kakor pa nositi 20 do 25 kg na hrbtu.

Profesor Ballod računa, da bi tako opremljena armada prodirala normalno 12 km na dan ter bi napravila torej v 60 dneh 720 km. Za en milijon mož bi bilo nadalje potrebno 55.500 vprežnih konj. Kavalerija bi se morala čim najbolj omejiti, ne pa artiljerija, za katero računa profesor Ballod na vsak milijon armade 40.000 težkih konj in 27.000 konj za municijo. Za enmilijonsko armado bi bilo treba vsega skupaj 125.000 konj, ako bi rabilo moštvo ročne sani, sicer pa približno 250.000 konj. Računati pa se mora, da bi se vsak dan dogotovilo tudi kakih 5 km železnice, zato bi armada po 60 dneh ne bila od svoje proviantne baze oddaljena 720 km, temveč le 420 km. Ako bi armada prodirala po cesti Kovno-Koskova, bi ji po 60 dneh preostajalo le še 200 kilometrov, katere bi mogla prehoditi v 17 dneh. Pri cesti Kijev-Caricin bi znašala maksimalna oddaljenost od proviantne baze po 60 dneh 585 km. V obeh teh slučajih bi se število potrebnih konj znatno znižalo.

Profesor Ballod prihaja do zaključka, da zimska vojna proti Rusiji nikakor ni tako riskantna, kakor se splošno trdi. Ako bi Rusija spoznala, da ji moreta Avstrija in Nemčija tudi po zimi priti do Moskve, potem bi bila po mnenju berolinskega profesorja v slučaju svojega poraza v sedanjih bitki bolj pripravljena k miru.

Turška armada.

V balkanski vojni je doživela turška armada katastrofo, ki je pokazala vso guilobo notranjega ustroja države in vojske nekdanjih osvoje-

valcev Evrope. Reorganizacijsko delo, kateremu se je bil posvetil mladoturški režim od leta 1908 sem zlasti v armadi, katere vežbanje so prevzeli nemški oficirji, ni moglo premagati notranje indolence in malomarnosti in moderna turška vojska, od katere so razni, ne dovolj podučeni poznavalci leta 1912 pričakovali, da bo strla armade balkanskih držav, je navzlic novemu orožju in izvrstni opremitvi doživela celo vrsto žalostnih porazov. Po balkanski vojni so se turški krogi znova z največjo vneto posvetili reformatoričnemu delu. Posebno odposlanstvo nemških oficirjev je prevzelo pod vodstvom generala Limana v Sandersa vodstvo te nove reorganizacije. Znano je, da je poklicanje nemške vojske misije rodilo že letos spomladi razne konflikte s tripletentom. Vojna bo pokazala uspeh teh novih reform. Čas za nje je bil seveda prav kratak.

Turčija je leta 1880 uvedla splošno vojaško dolžnost, vsi moški od 21. do 45. leta so ji podvrženi, aktivna služba traja tri leta. Nemo-hamedanci se lahko odkupijo. Vojno stanje turške armade se računa na en milijon aktivnih (nizam) in rezervnih (redif) čet.

Ta armada je oborožena z modernimi infanterijskimi puškami in novimi Kruppovimi topovi, večinoma 7,5 cm in 12 cm.

Koliko čet od zgoraj navedenega milijona Turčija res lahko postavi v boj proti moderni armadi, kakršna je ruska, to se bo še le pokazalo.

Turška mornarica.

Od balkanske vojne sem, v kateri je igrala le mala križarka „Hamidiye“ pozornosti vredno vlogo, je Turčija svoje brodogrje znatno izpopolnila. Kupila je po izbruhu sedanje svetovne vojne dve najmodernejši nemški vojni ladji: dreadnoughtsko križarko „Goeben“ (sedaj „Sultan Selim“) in malo rapidno križarko „Breslau“ (sedaj „Midilih“). Turški mornarji ne slovijo za dobre, vendar je smatrati, da se nahaja vodstvo brodogrja v izkušenih rokah nemških mornariških častnikov. Angleži so zadnji čas celo trdili, da je dala Nemčija turški mornarici okrog 3000 svojih mornarjev in častnikov na razpolago. — Turško vojno brodogrje šteje 1 ladjo tipa dreadnought („Sultan Selim“, 22.000 ton), 2 starejši bojni ladji „Hairedén Barbarosa“ in „Torgut Reis“ po 10.000 ton, ki jih je Turčija kupila leta 1910 od Nemčije, 1 rapidno križarko „Midilih“ (bivša „Breslau“) in 4 križarke, med katerimi je najbolj znana „Hamidiye“, s 3800 tonami, 8 torpednih rušilev in 10 modernih torpednih čolnov. Ostalo brodogrje, topničarke, torpedni čolni in 2 oklopni ladji, je zastarelo in pač ne reprezentira znatne bojne vrednosti.

Leta 1913. so spustili v angleški ladjedelnici moderni turški dreadnought „Reşad“ v morje, katerega armatura ob izbruhu evropske vojne še ni bila gotova. Kakor znano, ga je Anglija konfiscirala.

Rusko črnomoško brodogrje.

Rusija je začela še le v novejšem času reformirati svoje črnomoško brodogrje. Tozadevna akcija pa še ni dospela h koncu. Popolnoma gotov je dosedaj še le en dreadnought „Imperatrice Marija“, katerega so spustili lani z velikimi svečanostmi v morje. Dva dreadnoughta sta se nahajala koncem leta 1913. še v ladjedelnicih in gotovo še nista armirana. Pač pa si je Rusija zgradila v zadnjih par letih precej veliko moderno torpedno flotiljo. Rusko črnomoško brodogrje šteje naslednje bojne ladje: dreadnought „Imperatrice Marija“, 23.000 ton z 12 topovi, kalibra 30,5 cm, in 20 topovi, kalibra 12, linjske ladje pred dreadnoughtskega tipa: „Svjatij Evstafij“, „Ivan Vjatolust“, „Pantelejmon“, „Rostislav“, „Tri Svjatitelja“, „Georgij Pobjedomosec“ in staro „Linop“ z 11.000 do 13.400 tonami in precej močno armaturo (po 4 topove, kalibra 30,5 cm); 2 križarki „Kazul“ in „Pamjat Merkurija“ s 6670 tonami (2 ste bile leta 1913. še v ladjedelnicih in menda še nista armirani). Torpedna flotilja je prav

močna: 22 deloma najmodernejših torpednih rušilev, 13 torpednih čolnov starejšega tipa, 5 podmorskih čolnov (6 se jih je nahajalo koncem leta 1913, v delu in so morda tudi že gotovi), 4 stare topničarke in 2 minonosca.

Turčija proti Rusiji.

Že od balkanske vojne sem je v Turčiji veliko in močno gibanje proti Rusiji, Franciji in Angliji. Sicer se je mnogo odličnih turških državnikov zelo ustavljalo temu gibanju in poskušalo doseči sporazumenje zlasti z Rusijo in z Anglijo, toda splošna popularnost sultanovega zeta Eaver paše je bila močnejša od vseh teh prizadevanj. Nasprotje med Turčijo in tripletentom je naraslo, ko je bil nemški general Sanders pl. Liman imenovan za zapovednika carigradske armade. Faktično je s tem nemški general dobil poveljstvo turške armade v roke in zadobil ob enem največji vpliv na politiko Turčije. Rusija je že takrat, ko se o evropski vojni še nikomur ni sanjalo, nastopila z vso silo proti temu nemškemu vplivu na Turčijo, pa ni opravila ničesar. Od tedaj je bila napetost med Rusijo in med Turčijo permanentna in se je še poostila vsled konfliktov med Turčijo in Angleško. Turški sultan ni samo vladar svoje države, ampak tudi cerkveni poglavar vseh Mohamedancev, kalif vseh mohamedancev, tudi tistih, ki žive v angleških kolonijah. Iz tega so se nešteto krat že rodila nasprotja in že davno se je na Angleškem začelo delo, mereče na to, da bi turški sultan nehal biti verski poglavar izven Turčije živečih mohamedancev.

V začetku sedanje vojne se je v Turčiji obstoječe nasprotje do Rusije in Anglije še poostriilo. Enver-paša in njegova stranka so sicer bili tudi za to, da naj ostane Turčija nevtralna, vsaj dokler ni gotovo, katera vojujočih se skupin ima več upanja na zmago, a preprečili so sporazumenje z Romunsko, ki naj bi zagotovila mir na Balkanu v vsakem slučaju.

Naravno je, da skušajo vse velesile, ki so zdaj zapletene v vojno, potegniti nevtralne države na svojo stran. V Turčiji je še izza časa nemškega poslanika Marschalla posebno močan nemški vpliv. Je li ta nemški vpliv bil merodajen za razne korake, ki jih je v zadnjem času storila Turčija, se zdaj še ne da dognati. Dejstvo je, da je Turčija naenkrat zaprla Dardanele. Ta odredba je Rusijo v njenih trgovskih interesih silno zadela in ji povzročila ogromno škodo. Ves ruski prav kolosalni izvoz iz južne Rusije gre namreč skozi Dardanele in zdaj je vsled vojne izvoz čez Baltiško morje nemogoč.

Zatvoritev Dardanel je v Rusiji vzbudila mnogo nevolje in Rusija je proti temu demonstrirala s tem, da je svoje vojne ladje postavila pred Bospor in zavzela stališče, da turško brodogrje ne sme zapustiti turških teritorialnih vod. Tudi Angleška je poslala svoje brodogrje in ni pustila neke turške torpedovke iz teritorialne vode, marveč jo zapodila nazaj pred Carigrad.

Ti konflikti so bili toliko pomembnejši, ker je turška vlada že pred dalje časom začela z mobilizacijo svoje armade in zdaj je prišlo do dogodka, iz katerega se zna roditi vojna. Bombardiranje ruskih mest ob Črnem morju in napadi na ruske ladje so dogodki, ki v vsakem času lahko povzročijo vojno, posebno pa v sedanjem času, ko je Rusiji toliko ležeče na tem, da se ji odpro zopet Dardanele.

Avstriji in Nemčiji bi bilo pač pomagano kolikor toliko, če bi Turčija začela vojno proti Rusiji. Vsaka pomoč je dobra in Turčije ni podcenjevati. Na drugi strani pa se zdi, da tudi tripletent ni nič na ohraniti turške nevtralnosti. Angleška, Francija in Rusija so menda dogovorno z Italijo že napravile načrt za razdelitev interesnih sfer v Mali Aziji. V drugih časih bi pri tej razdelitvi morali upoštevati tudi Nemčijo in Avstrijo, sedaj pa najbrž mislijo, da je čas ugoden in si interesne sfere lahko razdele brez ozira na Nemčijo in Avstrijo samo po svojih koristih.

Danes pač še ni mogoče vedeti, kake konsekvence pi rodila vojna med Turčijo in med Rusijo, kako bo to vplivalo na Romunsko in na

Velika licitacija

dne 8. novembra od 8. ure zjutraj naprej v Ptuj, Florianiplatz. Razprodajalo se bode stare obleke, pohištvo, perilo, jermena palice, dežnike itd. Izkupilec se porabi za naše vojske.

Bolgarsko, na Italijo in na Grško. Počile so prve bombe in bili so se prvi boji na morju — v prihodnjih tednih se bo pač pokazalo, kaka je situacija.

Rusi v Bukovini.

Rusi so se dne 19. oktobra umaknili v treh smereh iz Bukovine. En del se je umaknil proti ruski Novi Suliti, drugi del proti reki Sereth in tretji del, kakih 30.000 mož, v gozd nasproti romunskemu kraju Budi, kjer so se vršili krvavi boji z avstro-ogrskimi četami. V teh bojih je bilo na obeh straneh mnogo žrtev, končno pa so se morali Rusi umakniti iz Bukovine. Rusko glavno taborišče so takoj premestili iz Črnovic v avstrijsko Novo Sulito v kastel veleposestnika Krausa. Na ukaz ruskega gubernatorja Evrejnova, je odšel vojaški vlak v Črnovice, da odpelje ruske vojne vjetnike v besarabski Lipkanj, spotoma pa so naši vse osvobodili. Dne 21. oktobra so se vršili boji že pri Hotinu v Besarabiji. Prebivalstvo je v paničnem strahu zbežalo. Železniški promet med Črnovicami in Lipkanjem je bil ustavljen. Več vlakov so naše čete zaplenile.

Rusi so koncentrirali močne čete v severni Besarabiji, kar dokazuje, da ne morejo preboleti izgube Črnovic in da se hočejo boriti za Bukovino. Zlasti Besarabija in Podolska pokrajina sta žitnici Rusije in sta neprimerno bolj dragoceni, kakor severne pokrajine. Če bodo torej Rusi od Črnega morja potisnjeni proti vzhodu, bo tudi konec vojne. Naši sovražniki vedo to prav dobro.

Uradno nemško poročilo z dne 3. novembra.

W.-B. Berlin, 3. novembra. Veliki glavni stan, 3. novembra opoldne: Sovražniki pustili so južno od Nieuporta morje čez berge. V sled tega je v tej pokrajini vsako napredovanje izključeno. Dežele so za dalje časa uničene. Voda stoji deloma v moški visokosti. Naše vojaštvo šlo je iz preplavljenih krajev nazaj, brez da bi izgubilo moše, konje, topove ali vozove.

Naši napadi na Ypern napredujejo. Več kot 2.300 mož, večidel Angležev se je vjelo in zaplenilo tudi mnogo mašinskih pušk.

V pokrajini zahodno mesta Roye vršili so se hudi boji, ki so imeli za obe strani težke izgube, ki pa niso prinesli nobene spremembe tamošnjega položaja. Izgubili smo v nekem vaškem boju par sto mož in dva topova.

Dobri uspeh so imeli naši napadi ob reki Aisne vzhodno mesta Soissona. Naši vojniki vzeli so v šturmu vkljub hudemu sovražnikovemu odporu več močno utrjenih postojank, zavzeli so nadalje Chavonnes in Soupir, vjeli čez 1000 Francozov in zaplenili 3 kanone ter 4 strojne puške. Poleg katedrale v Soissonu pripeljali so Francozi neko težko baterijo; njen opazovalec bil je na stolpu katedrale. Posledice takega postopanja so umevne.

Med Verdunom in Toulom se je zavrnilo razne napade Francozov. Francozi so nosili deloma nemške plašče in čelade.

V Vogeza v bližini Markircha se je zavrnilo napad Francozov. Naši vojniki napravili so tukaj protinapad.

Na vzhodu (proti Rusom) so boji še v razvitku. Spopadov ni bilo. Da se vzame neki za razstrelbo pripravljeni most, podili so Rusi dne 1. novembra s svojim 1. sibirskim armadnim zborom civilno prebivalstvo pred svojimi predstražami.

Najvišje armadno vodstvo.

Rusi v Kavkazu nazaj vrženi. — Angleški parniki potopili pomotoma grško torpedovko.

K.-B. Konstantinopol, 2. novembra. Oficijelni, po agenci Ottomane razširjeni komunikacijski pravi:

Glasom uradnih, od naših kavkaških mej

prihajajočih poročil napadli so Rusi na večih točkah naše (to je turške) obmejne oddelke. Bili so pa prisiljeni, da se nazaj potegnejo; vsled energičnega odpora, ki so jim ga naši vojniki nasproti postavili, so deloma izgube imeli.

V Srednjem morju so angleške križarke ogenj pričele in so neko grško torpedovko potopile, katera se jim je bližala, ker so jo smatrale za turško torpedovko.

Ta dva slučaja kažeta, da so naši sovražniki na suhem in na morju sovražnosti proti nam pričeli, katere so že pred daljšim časom nameravali. Ves otomanski narod je pripravljen, zaupajoč na pomoč Boga, ki je edini varuh pravice in zvestobe, te napade zavrniti, katerih cilj je, uničiti našo eksistenco.

Turški odpor.

K.-B. Konstantinopol, 2. novembra. — Čuje se, da je pristanska (turška) oblast že pričela z zaplenbo v pristanu se nahajajočih trgovskih bark.

Turški načrti.

Laški list „Secolo“ poroča:

Turki hočejo na raznih straneh in svetovnih delih vojno pričeti. V Palestini zbira se turško vojaštvo pod Zekki-pašo.

V Samsunu stoji 200.000 Turkov in se pomika proti Kavkazu.

13. armadni kor v Bagdadu pod Kiamil-pašo gre skozi Perzijo in hoče Indijo napasti.

List „Messagero“ poroča: Na egiptovskem in aziatskem bregu Suez-kanala zbira se močne turške vojaške oddelke. Vojaki imajo seboj mnogo kamel in 30.000 vozov z vrečami za pesek. Te hočejo v Suez-kanal vreči. Proti takemu mostu bi angleški kanoni ne mogli mnogo doseči.

Napad na Odeso.

K.-B. Frankobrod, 31. oktobra. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Londona: Brzojavka, ki jo je prejel Lloyd, poroča, da je več neznanih torpedovk — brez dvoma so turške — napadlo Odeso ter potopile ob vhodu v pristanišče rusko topničarko „Donec“. Del posadke je utonil, bil pobit ali ranjen. Torpedovke so poškodovale tri ruske in en francoski parnik. Več prebivalcev je bilo usmrčenih ali ranjenih.

Turški uradni komunikacije o začetku sovražnosti.

K.-B. Carigrad, 31. oktobra. Uradni komunikacije javlja: Iz izpovedb vjetih ruskih mornarjev in iz dejstva, da se je pri ruskem brodivju nahajal tudi minonosec, je razvidno, da so imele ruske ladje namen, izhod iz Bospora zapreti z minami in turško brodivje, bi bi bilo vsled položenih min razdeljeno na dva dela, popolnoma uničiti. Uvidevajoč, da je s tem izpostavljeno nevarnosti nepričakovanega napada in uvažujoč, da je Rusija pričela s sovražnostmi brez predidoče vojne napovedi, je pričelo turško brodivje zasledovati ruske ladje ter jih razpršilo.

Naše brodivje je bombardiralo Sebastopol in uničilo v Novorosijski 50 petrolejskih zalog, 14 vojaških transportnih ladij, več žitnih skladišč in postajo za brezžični brzojav.

Naše brodivje je nadalje pred Odeso potopilo neko rusko križarko in težko poškodovalo neko drugo, takisto rusko križarko, ki se je tudi potopila. Potopila se je tudi neka ladja ruskega prostovoljnega brodivja. V Odesi in Sebastopolu smo s svojim ognjem uničili 5 petrolejskih rezervorjev.

Razglas.

C. k. okrajno glavarstvo ptujsko naznanja s tem splošno odredbo:

Prepovedano je osebe, ki hočejo poljedelske pridelke spraviti, na prodaj v mesta, trge in večje kraje loviti in jih nato takoj pregovoriti k prodaji svojih pridelkov; kmetje, ki donajajo svoje pridelke na trg, se zunaj sej-

mnega trga ne smejo nadlegovati s kupčijskimi ponudbami.

Prestopki te prepovedi se bodo po § 11 cesarske odredbe z dne 20. 4. 1854. drž. zak. št. 96 kaznovali z globlo od 2 do 200 K ali z zaporom od 6 ur do 14 dni. Razen tega imajo trgovci, ki bodo ravnali zoper to prepoved, pričakovati, da se jim po § 152 obrtnega reda zaprejo njih trgovine.

Ptuj, 6. novembra 1914.

C. kr. uradni vodja:
Vitez pl. Netoliczka.

III. razredna loterija

1. srečkanje decembra 1914

Naročila sprejema prodajalna Fanny Ankele
c. kr. glavna zaloga tobaka Bleiburg,
na Spodnjem Koroškem.

738

Kmetovalčeva opravila v mesecu novembru.

Na domu: Pregledaj, če vsa vrata in okna v tvojem stanovanju, pri hlevih in shrambah dobro zapirajo. Pazi, da bode imel hlev nekoliko odduška, a tudi stanovanje pridno prezračuj in ne boj se preveč mraza! O mrazu postlaj živini s suhim nastiljem bolj na debelo.

Če si grozde pozno potrgal, poskrbi za to, da bo vrelna klet še nadalje primerno topla, da mošt, ki še ni končal vreti, popolnoma povre. Ako si pa zgodaj trgal, oziroma je tvoj mošt vsled primerne toplote že dovršil vrenje popolnoma in se učistil, poskrbi da ga čimprej najprvo pretočiš. Če si vse vino, nabajajoče se v vrelni kleti, pretočil, zapolni sode in zavehaj jih dobro, ter pusti nato okna kleti odprta o tistem, mrzlem vremenu. Mrzlota in svež zrak pretočenemu vino prav nič ne škodujeta, seveda le če še ne zmruže, marveč celo koristita, ker ga hitreje zorita.

Žito večkrat pomešaj. Sadje in krompir pregledaj in gnilo odberi.

Na polju: Spravi ajdo in peso pod streho. Njive preoraj čimprej mogoče v surovo brazdo, kajti s tem dosežeš, da bo zemlja spomladi ne samo rahla, ampak tudi bolj rodovitna.

V Vinogradu: Ker je vsled slane večinoma že listje odpadlo, začneš lahko z jesenskimi obrezovanjem trt. Najbolj primeren čas za gnojenje vinogradov je v tem mesecu, enako tudi za sajenje in podsajenje trt. Ko si trtne kolce posekal, deni jih namakati v 3% raztopino modre galice, kjer jih pusti kakih 14 dni, da se do dobra napojijo. Pripravljaj si ameriške kolče, a bilfe in cepljenje, če jih imaš, porvaj iz trtnice in prisuj jih v vlažnem pesku ali pa v zemlji.

V sadovnjaku: Starejše sadno drevje pretrebi in osnaži, mlademu mladike skrajšaj. Debla in debelejšje veje namaži z apnenim beležem, a še boljše uspeh dosežeš, če jih namažeš ali pa poskropiš z dendrinom. Ako je le mogoče, prekopaj zemljo okrog mladega sadnega drevja vsaj 1 m na široko. Sedaj pričneš lahko s presajanjem oziroma sajenjem sadnega drevja. Če še nisi nastavlil lepivnih pasov, namazanah z ameriškimi lepivom „Tre sticky“, je sedaj skrajni čas, da to ukreneš, sicer ti zlezajo pedici na sadno drevje in ti uničijo spomladi lahko ves sadni pridelek. Posebno pa varuj pred pedici vsaj tvoje črešnje, ki so prvi pridelek, kateri mnogokrat pomaga iz denarne zagate!

Na vrtu: Pripravi gnojne gredice. Regrat pokrij z listjem, ali pa z listnatimi vejicam, da ti bo spomladi zgodaj ozelenel. Vso drugo občutljivo zelenjavo, če jo že hočeš varovati mraza, pa pokrij z vejicam, s koruznimi stebli, ali pa s slamnatimi odejami tako, da bo to pokrivalo oddaljeno 10—15 cm od tal. Petersilj, korenje in zimsko špinado posejaj.

Na travniku: Pognoji travnike z gnojnico in umetnimi gnojili.

V gozdu: V tem mesecu začneš lahko s sečno in trebljenjem gozdov, da tudi mlado gozdno drevje lahko podsajaš. („Prim. Gosp.“)

Vojska

dirja in nikdo ne ve, kako dolgo bo trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Skrb za varstvo rastlin v mesecu novembru.

V zimskih mesecih, in sicer že od meseca novembra naprej, naj se prične z zatiranjem grozdnega molja. Pokončava naj se bube tega škodljivca, ki so skrite pod starim, od debela štrlečim trtnim lubadom, po razpoklinah, po trtnih kolcih, v votlinah trisikovih kolcev itd. V takih krajih, kjer je običaj, da se trte že koj po končani trgatvi deloma obrežejo, naj se odrezano rožje spravi čimprej iz vinogradov in uporabi za kurjavo. Kdor je privezal v mesecu avgustu ali septembru na trde slamnate snočice, da se mu gosenci grozdnega molja v njih zabubijo, naj te sedaj pobere in jih opari z vrelo vodo.

Tla pod sadnim drevjem naj se prekoplje tako na širokem, do koder sega drevesna krona, najmanj za dobro lopato (30 cm) na globoko. S tem prekopavanjem se uniči nešteto v zemlji prezimujočih sadnih škodljivcev, bodisi da se jih spravi globlje pod zemljo, kjer se zaduše, bodisi da se jih spravi bolj na površje zemlje, kjer jih ptiči požro, ali pa da vsled mraza poginejo.

Potrebi naj se s sadnega drevja na njem obviselo suho sadje, prav tako suhe, črvice in rakaste veje na katerih raste ptičji lim, pa tudi polomljene veje naj se skrajšajo in rane nato zamažejo s cepilnim voskom, kataranom ali pa z ilovico. Ostrga naj se star lubad, mah in lišaje s starejših debel in vej, kajti pod njimi je skrit mnogoštevilni škodljiv mrčes. Po dovršenem strganju naj se namaže debela in veje z apnenim beležem. Mlado sadno drevje se obvaruje pred gobcem razne divjačine, ako se priveže k debelom nagosto trnjasto vejevje, obda z žičnato mrežo, ali pa ovije krog njih trnasto žico in drug temu slični material.

Potrebi naj se z drevja gosencičja gnezda in prsteničarjeva jajčeca, ki so prilepljena v obliki prstanov krog tanjših vej, kakor tudi jajčeca zlatoritke, ki so po drevju v celih kupčkah, pokritih z rumenkastimi dlakami. Če se je zapazilo poleti po jahlanih krvavo ušico, naj se jo pridno zatira pozimi in sicer s tem, da se namažejo napadena mesta z emulzijo obstoječo iz petroleja in milnice. Z zatiranjem te ušice naj se prične že meseca novembra.

Vsak sadjerejec naj prevede še pravočasno debela svojega sadnega drevja, osobito pa črešnjava, z lepivnimi pasi, da se polove metalčki zimskega pedica, kateri prilezejo iz tal in lažijo na drevje takoj o prvih mrazovih. Prednost pred ameriškimi lepivi imata v naši državi izdelani lepivi in sicer „Sotor“, katero izdeluje tvrdka R. Avenarins na Danaju in „Victoria“, katero izdeluje tvrdka A. Propfe v Ustju na Češkem. Poleg drugih smo samo preskusili tudi ti dve in našli, da popolnoma odgovarjata namenu.

Po polju in travnikih naj se pridno zatira plevel, osobito pa raba (ornica); jesenski plevel naj se izruva s čebulami vred. Nadaljuje naj se s pokončevanjem poljskih miši, osobito pa po deteljiščih, in sicer na oni način, ki smo ga že ponovno priporočali.

Po špargerah naj se, če se še ni, izruje vsa stebela čim mogoče globoko iz tal in jih nato na lica mesta sežge. Štore zeljnic, kateri so napadeni od kljunotoja in zeljne mušice (krof), kakor tudi one napadene po zeljni herniji, naj se skrbno izruje in sežge.

Nikar naj se ne seje slabega žitnega zrnja, kupljenega poceni, kajti iz takšnega semena ne bo prida. Snetljivo in plevelno žitno zrnje naj se nikar ne seje. Po riji napadeno in snetjavo žito naj se pred sejanjem namoči v bakrenogalični ali pa v formalinovi raztopini.

V mesecu novembru se tudi lahko kaj ukrene v prid koristnim pticam in sicer v prvi vrsti s tem, da se jim preskrbi umetna, naravnim podobna gnezdišča in nastavi obenem krmilnice ter ptice pozimi krmi. Z druge strani pa se toplo priporoča, naj se pokončuje škodljive vrabce. („Prim. Gosp.“)

Razno.

Prodaja stare šare v Ptuj. Kakor znano je posebni odbor ptojskega društva „Rdečega križa“ nabiral staro šaro v hišah mestnega prebivalstva, ki jo je potem na javni licitaciji prodal. Donesek te zbirce in licitacije znaša več kot 1000 kron. Ta denar namenjen je nabavi posebnih strozkov za po odročje poklicane vojake, nabajajoče se v Ptuj. Vključ lepemu uspehu zbirce je znesek še premajhen, da bi zadostel vsem potrebščinam. Zato prosi omenjeni odbor društva „Rdeči križ“ še enkrat cenjeno prebivalstvo Ptuj in okolice, da naj zopet ta ali oni predmet, ki ga doma itak ne rabi, tej zbirci odda oziroma daruje. Dne 8. in 25. novembra ob 8. uri zjutraj se bode namreč zopet vršila licitacija te stare šare.

Popravek. V eni zadnjih številk poročali smo po neki vesti slovenskih ljubljanskih listov, da e tukajšnji advokat g. dr. Tone Gosak na južnem bojišču padel. Zdaj nam poroča gospa Emica dr. Gosakova, da je ta vest napačna in da se njen soprog nahaja živ in zdrav na bojišču. Veseli nas in upamo, da bode pogovor resničen, češ da tisti dolgo živi, katerega se za mrtvega proglasa.

Padel je na severnem bojišču jako priljubljeni in splošno spoštovani c. in k. hauptman sapperjev g. Nikolaj Poppovič. Truplo padlega junaka prepeljali so v Ptuj in so ga pod velikansko udeležbo na mestnem pokopališču pokopali. Čast junaku!

V vojni ranjeni. V Gorico dospeli so med drugimi tudi sledeči ranjeni vojaki: Marti Hasel od 14. lovskega batajlona, Štefan Brezovnik in Feliks Gabrič (oba kolesarja), vsi doma v Mariboru.

Tatica. V noči na 31. oktobra bil je iz hleva posestnice Franciške Čulk v Ostervici pri Celju 500 kron vredni vol ukraden. Drugi dan prodala je neka okroglo 20 let stara deklina vola mesarju v Žalcu za 300 kron. Tatica se piše baje Aibis ali Urbis in je iz Trbovelj pristojna.

Od vojnega sodišča. Pred c. k. deželno-brambenim sodiščem v Gradcu imela sta se rudarja Jožef Gojogoršek in Martin Bruckmeister, ker sta se kot rudarja od dela odstranila zagovarjati. Gojogoršek bil je obsojen na 3 mesece, Bruckmeister pa na 4 mesece zapora. — Črnovojnik Franc Grabner bil je pri železniški straži v Vuzenici. Odstranil se je od straže in se podal v gostilno ter se tam napil. Bil je na 6 mesecev težke ječe obsojen.

Spodnji Drauburg. Poroča se z dne 3. novembra: Včeraj so v Kramsbrücke pristojnega kotlarskega pomočnika Antona Kratzwald aretirali in zvezanega vojaški sodnji v Gradcu oddali.

V ruskem vojnem jetništvu se nahaja enoletni prostovolec 47. inf. polka Alojz Gaberc, rojen v Črešnjevcah pri Slov. Bistrici. Nahaja se v Kijevu, medtem ko so ga že smatrali za mrtvega.

V Sevnici odstopil je župan g. Mihael Starkl. Za župana bil je izvoljen g. Ludvik Smole. G. Starkl, ki je bil 44 let član sevniskega občinskega zastopa, imenovali so ga za častnega župana. Ob tej priliki daroval je 100 kron za tamošnje ubožce, 100 kron pa za „Rdeči križ“.

Trojčke je dobila Marija Prosch, žena nekega brezposelnega delavca v Gradcu. Trojčki in mati so zdravi.

Konji na ruskih bojiščih. Posebno žalostna je usoda konj na ruskih bojiščih. Ceste so vtornile v blatu, kolesa se zarijejo globoko v močvirnata tla, uboga živina se napačenja in vleče kolikor more, toda končno le onemore. Konji postajajo po kolikodnevem pohodu tako trudni, da jih ne vzdrži nobena beseda, nobeden udarec. Kakor bi spali vlečejo nekaj tako ponosni sedaj pa popolnoma mršavi konji svoje vozove ter cepajo na cesti, kakor muhe. Drugi stoje izpreženi poginjšči ob cesti, ena ga druga ga usmili dobrosrčen častnik ter mu s kroglo iz revolverja skrajša trpljenje. Tu pa tam vidiš, kako se kaka uboga para opoteka k najbližjemu gozdiču in se zgrudi k zemlji. Eden ali drugi pa si vendar opomore. Bolj iz navade, kakor iz potrebe odtrga malo trave, nekoliko listja in ponoči se ga morda nsmili kak kmetič ter ga spravi v svoj hlev. Konj si morda opomore in spomladi bo vlekkel tam, kjer je obnemogel pod težo vojnega voza, miroljubno orodje priprostega pluga. Mnogi konji imajo občudovanja vredno naravo. Navzlic naporu, navzlic naravnost smrtni utrujenosti se držijo ti konjski junaki, ko jim že seno in oves ne dišita več še tako dolgo, da privlečejo top na pozicijo. Neki artiljerijski častnik pripoveduje, da so konji njegove baterije spravili topove z naravnost neverjetnim naporom do same pozicije. Ko pa je eksplodirala v bližini sovražna granata, se je zgrudilo osem konj kakor od strele zadetih, akoravno ni priletel na nje niti drobec. Do smrti utrujeni so poginili zadeti od kapi, strahovito prestrašeni od silnega poka. — Vojaki, ki prihajajo z bojišč pripovedujejo o svojih konjih marsikatero gniljivo zgodbo — tudi živina pošilja na krvave poljane svoje žrtve in — junake.

Življenje v strelskih jarkih. Vojni poročevalec Scheuermann slika življenje vojakov v strelskih jarkih na francoskem bojišču. Vojaki so se v strelskih jarkih uredili čisto po domače in so spravili v jarke celo tudi divane in naslanjače. Povsod je poskrbljeno za slamna ležišča in pokrivala. Zelo skrbno so prirejene priprave za kuho, pri čemer je treba gledati na to, da dim ne izdaja, kje se nahajajo vojaki. Nemci so spravili celo klavirje v strelske jarke. Neki učitelj klavirja iz Porenšine je igral klavir v najhujšem ognju in ni izgubil takta niti tedaj, ko je drobec šrapnela opraskal klavir. Vključ resnemu položaju so vojaki razpoloženi kar najbolje. Francoski strelski jarki so tupatam oddaljeni komaj po 40 do 50 metrov. Med poludnevom in dvemi je navadno, kakor bi se dogovorili, na obeh straneh premor. Poročevalec zatrjuje, da se na obeh straneh ozirajo na razne druge človeške potrebe. Če hoče kdo iz gotovih človeških vzrokov za nekaj časa izginiti iz jarka, dvigne puškino kopito in takoj nastane premor. Navadno odide tedaj tudi od sovražnikov kdo iz jarka kot nekaj talec. Nemški vojaki so opotovano zapazili, da se nahajajo v francoskih okopih tudi ženske. Ko je neki dan med „premorom“ zaigral omenjeni učitelj na svojem klavirju veselo poskočnico, so prihiteli iz francoskih jarkov prav fletna dekleta in brezskrbno zanjala. Toda kmalu se je zopet začel krvavi ples in strojne puške so zaregljale turobno pesem žalostinko.

Dojenca odstaviti je dostikrat težavna stvar in zato svetujemo doječji materi, naj sprva daje v dojljni steklenici otroku po enkrat na dan nekaj Nestléjeve moke, ki je skuhana na sami vodi. Polagoma naj se pa daje po dve, tri in več takih porcij; otrok se pusti odstaviti brez težav, se krepko razvija in krasno uspeva. — Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastoj pri: Henri Nestlé, Dunaj, I. Biberstrasse 2. S.

Vstavljenje postopanja zoper na Spodnjem Stajerskem aretirane duhovnike. „Grazer Volks-

blatt" poroča: V mariborski (lavanirski) diecezi so 17 duhovnikov zaradi suma veleizdaje, prijateljstva do Srbov itd. aretirali in sodnji oddali. Od teh se jih je 16 izpustilo, ker vojaška sodnija ni mogla dokazov dobiti. Imena izpuščenih teh duhovnikov so: predmestni kaplan Franc Šegula (Sv. Magdalena pri Mariboru), kaplan Johan Ilo (Ruše), kaplan Franc Škof (Gams), župnik Fr. Volčič (Brezno), župnik Vincenc Lovrenčič (Št. Ožbalt), kaplan Janez Bozina (Zusem), kaplan Marko Krajnc (Ribnica), pater Peter Žirovnik (Št. Vid pri Ptuj), župnik Martin Medved (Laporje pri Slov. Bistrici), dekan Jožef Cizek in kaplan Janez Razbornik (oba v Jarenini), župnik E. Vračko (Št. Ilj), župnik Vid Janžekovič (Vičina), kaplan Franc Polak (Hoče), župnik Anton Ravšl (Cirkovce), župnik Andrej Bračič (Lembah). Le proti župniku Muršicu iz Frma se nadaljuje preiskava zaradi žaljenja Velikanstva.

Izpuščen je bil iz vojaške sodnije tudi gostilničar Mahorič iz Ptuja.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

K. B. Dunaj, 5. novembra. (Uradno.) Tudi so se včeraj vršile operacije naše armade nemotene od sovražnika. Južno Wislok-izliva vrgli so nazaj vojaki sovražnika iz vseh postojank; vjeli so čez 1000 Rusov in zaplenili več starih pušk.

Ruske izgube.

K. B. Frankfurt, 5. nov. „Frankf. Ztg.“ poroča, da so Rusi le v bitki ob reki Weichsel izgubili nad 200 oficirjev neke kavkaške divizije, m. nj. dva generalmajorja in tri oberste.

Zadnje vesti.

Nemška armada napreduje na celi črti. — Nemški podmorski čolni napadli so pri Yarmouthu Angleže in jim napravili mnogo škode. Obstreljevali so tudi angleško obrežje, kar je povzročilo velikanski strah med prebivalstvom. — Rusi so bili v Kavkazu od Tarkov nazaj vrženi. — Egiptovska vlada je Angliji vojno napovedala.

Razglas.

Od danes nedelje dne 8. novembra naprej do preklica se ne pobira na ptujskih trgih

nobene štantnine

(Platzgebühren) več.

Trgovcem je šele

od 9. ure

zjutraj naprej nakup vsega blaga prost.

Župan:

Jos. Ornig.

Ako vam je vaše zdravje drago, čitajte današnji Lysoform-inzercat in zahtevajte zanimivo knjigo „Kaj je higijena?“ zastoj od kemika C. Hubmann, Dunaj XX., Petraschgassee 4.

Loterijske številke.

Gradec, dne 28. oktobra: 81, 70, 62, 44, 57.
Trst, dne 4. novembra: 57, 7, 80, 43, 29.

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmete, obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vsled tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Štajerca“

je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsak pravi prijatelj ljudstva

bode torej:

1. „Štajerčev“ naročnik
2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“
3. Agitiral za „Štajerca.“

Obenem prosimo ob priliki nastopivšega novega polletja vse one, ki so z naročnino zastali, naj jo blagovolijo vpslati!

Vsi na delo za naš list!

V nedeljo, 8. nov. 1914
od 8. ure zjutraj naprej v
PTUJU, Florianiplatz

VELIKA LICITACIJA

pohištva, perila, obleke, igrač
in sploh stare šare v prid

„Rdečega križa“.
Pridite vsi!

Kupiti se išče:

100 do 500 m³ borovega in smrekovega okroglega lesa, primerne za rezanje.

Ponudbe na Richard Tolazzi,
v Ormožu.

Zimska garnitura samo K 8'90.

Brez konkurence cena!

Mi pustimo zdaj v vojnem času od mnogo brezposelnih delavcev to zimsko volneno garnituro izgotoviti in smo tedaj v položaju, prodajati to kompletno garnituro po brez konkurence nizki ceni. Ta zimska volnena garnitura obsega: 1 izborno delani jako topli telovnik z rokavi, 1 jako dobro štrikana gorka snežna havba, 1 par jako toplih dobrih rokavic, 1 par izbornih gorkih „pulswärmerjev“ in se to kompletno zimsko volneno garnituro po želji sivo ali pa temno-barvno od nas samo kratek čas za brez konkurence nizko senzacijsko ceno

samo K 8'90
Eksportno hišo M. Swoboda, Dunaj III./2.,
Hießgasse 13-114.

Senzacijski pojav nature XX. stoletja.

Zastoj naznanim vsakomur možnost ozdravljenja po mojem staro priznanem domačem sredstvu o dolgoletni

prsih boleznih, astmi in kašlju.

Prosim priložite znamko za odgovor.

D. Wacowsky, Pilsen (Češko) poštini predal 150.

Užigalice!

Zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah, kavarnah, v vsaki hiši iz vrstne „Štajerčeve“ užigalice V velikem se jih naroči naravnost pri „Länderbank“, Dunaj I., drugače pa pri glavni zalogi BRATA SLAWITSCH, PTUJ, in vseh drugih zalogah

Dva učenca

s polno hrano in stanovanjem iz dobre hiše, sprejmeta se takoj pri kleparskemu mojstru M. Teichner v Ptuj.

Pekovski

učenec

se takoj sprejme pri g. Johann Turtschitsch, pekovski mojster Gösting b. Graz. 741

Komi

nemščine in slovenščine zmožen, bolj prileten, soliden in zanesljiv, se takoj sprejme. Kje? pove uprava lista. 742

UČENEC

iz dobre hiše, zmožen nemščine in slovenščine, se takoj sprejme pri Artenjak & Schosteritsch, specialna trgovina v PTUJU. 740

Lepa vila

v neposredni bližini Ptuja se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več pove Josef Wesiak, Pustigamer Bierdepot, Marburg, Mühlgasse. 601

LEHRLING

mit guter Schulbildung, der deutschen und slowenischen Sprache mächtig findet Posten bei Brüder Slawitsch Pettau. 719

Franz Schönlieb,

tovarna orožja in izdelovalnica strelj. pušk, Borovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za mod. lovske puške. Reparaturo, prenavedbo, strokovnjo, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopila najceneje. — Ilustrovani cenik brez troškov. 637

Sveža jajca

kupuje po najboljši ceni J. Heller, Wien III., Kleistz. 20. 684

Ljudska kopel mestnega

kopalšča v Ptuj.

Čas za kopanje ob delavnikih od 12. ure do 3. ure popoldne (slabaja je od

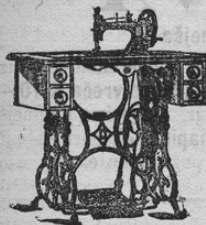
12. do 1. ure zjutraj) ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopel z vročim zrakovim, paro ali „Braisbad“ z rjuho K. — 70

Brata Slawitsch

v Ptuj

Florianplatz in Ungarergasse

prilagojena izvrstne šivalne stroje
(Nähmaschinen) po sledeči ceni:
Singer A ročna mašina K 50—
Singer A K 60—70—
Dürkopp-Singer K 70—90—
Dürkopp-Ringschiff za ši-
vilje K 130—
Dürkopp-Zentralbobbin
za šivilje K 140—
Dürkopp-Ringschiff za
krojače K 160—

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil,
Luxusausstattung K 160—180—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 160—180—
Minerva A K 120—
Minerva C za krojače in čevljarje K 160—
Howe C za krojače in čevljarje K 90—
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najne cene so nižje
kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).
Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost
je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.
Cenik brezplačno.

Viničar

zanesljiv, ki se razume na vsa dela, se s
1. novembrom t. l. sprejme pri Franz Karbutz,
Celje.

Majerske in viničarske družine

z večimi delavskimi močmi se sprejmejo. Vpra-
šati pri „Hotel Stadt Wien“, Maribor, Tegetthoff-
strasse.

Ni zamenjati s podobnimi ponudbami!
Namesto K 12— samo K 5'50
15.000 parov čevljev na žnora

glasom podobe, popolnoma z dobrega usnja in moč-
nim, žebanin podplatom, ki so bili določeni za
Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogo
moram v kratkem oddati in prodam vsled tega
par pod proizvajalno ceno za samo K 5'50.—
Se dobijo za gospode in dame in v vsaki velikosti.

Poslajte po povzetju
Ekspozitna hiša „Perfekt“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/18.

Št. II 42.711 1914
5.508

Razglas.

Naročitev trt iz združenih državnih in deželnih
trsnih nasadov za spomlad 1915.

Štajerski deželni odbor imel bo za prodati (zastonj
se nič ne odda) v prihodnji spomladi iz združenih dr-
žavnih in deželnih nasadov naslednje množine ameriških
trt in sicer:

1. 700.000 ceplencev, večinoma od laške grašvine,
belega burgundca, silvanec, mosler, traminec, mali rizling,
muškatelec, muškati-silvanec, gutedel in Wildbacher,
cepljenih na riparijo Portalis, vitis Solonis, rupestris
Montikolo ali rupestris Goethe št. 9.
2. 150.000 korenjakov od preje imenovanih podlag.
3. Dva in pol milijona ključev od zgoraj imeno-
vanih trt podlag.

Cena trtam je:

I. 1000 komadov ceplencev 200 kron za imovite
posestnike, 140 za vse druge.

II. 1000 komadov korenjakov 24 kron za imovite
posestnike, 16 kron za vse druge.

III. 1000 komadov ključev 10 kron.

Deželni odbor si pridrži pravico, naročnikom od
več kakor na 1500 ceplencev in 3000 korenjakov ali
5000 ključev zmanjšati naročeno množino trt, ravna je
se po številu oglašanih naročil.

Naročila na te trte naj se vložijo do 15. novem-
bra t. l. naravnost na deželni odbor v Gradec ali pa
skozi občinske urade, pri katerih se dobe v ta namen
narejeni naročilni listi.

Občnaki predstojniki morajo izpolnjene naročilne
liste odposlati takoj deželnemu odboru v Gradec.

Naročila, ki se vložijo do 15. novembra, se
bodo zbirala in trte potem razdelile razmeroma
med vse naročnike, ako jih ne bi bilo toliko, da
dobi vsaki naročeno število.

Vse te trte se bodo oddajale le štajerskim posest-
nikom in morajo tudi oni naročniki, kateri vložijo prošnje
naravnost na deželni odbor, doprinesiti potrdilo od ob-
činskega predstojništva, da imajo res vinograde v občini.

Cene veljajo na mestu, kjer se bodo trte odkazale,
in se mora znesek izplačati pri prevzetju. Ako se trte
odpošljejo po železnici, se bo znesek povečal. Stroški za
vzatek in dovoz se bodo posebej zaračunili.

Na vsakem naročilu je natanko navesti: I. ime
(tako napisano, da se lahko čita), bivališče in stan
naročnika; 2. davčna občina, v kateri se nahaja vino-
grad, ki ga hoče naročnik obnoviti; 3. vrsta trte (sorta),
katero želi; 4. zadnja poštna ali železniška postaja.

Ako bi zaželjena vrsta pošla, bo se ona z drugo
enako nadomestila, ako si naročilec tega odločno ne
prepove.

Trte se morajo od naročnikov ako mogoče celbno
prevzeti, če se po železnici dopošljejo, pa takoj po
vsprejemu pregledati.

Pritožbe se morajo vložiti takoj na vodstvo
trtnice; na poznejše pritožbe se ne bode oziralo.

Gradec, oktobra 1914.

736

Od štaj. deželnega odbora.

Edmund grof Attems.

Štev. 42668/14
II 5 07

RAZGLAS.

Štajerski deželni odbor je sklenil, da v namene temeljite izobrazbe viničarjev
v ameriški trsni kulturi in v obratu sadno-drevesne šole ter v napravi sadnih
vrtov in ravnanju z njimi tudi leta 1915 priredi po en stalni viničarski tečaj i. s. na

1. deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnitzu;

2. deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru;

3. deželni viničarski šoli v Zgornji Radgoni.

Ti tečaji pričenjajo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1915.

V Silberbergu se bode 26, v Mariboru 14, in v Zgornji Radgoni 14
posestniških in viničarskih sinov sprejelo.

Ti dobivajo na imenovanem zavodu prosto stanovanje, polno hrano in poleg
tega mesečne plače 8 kron.

Izobrazba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le v toliko tudi teore-
tična, v kolikor je to za preddelavce in samostojne viničarje neobhodno potrebno.

Po končanem tečaju dobi vsak udeleženec spričevalo o svoji porabljenosti.

V svrhu sprejema v enega teh tečajev morajo prosilci svoje koleka proste
prošnje do najkasneje 6. januarja 1915 deželnemu odboru odposlati.

V tej prošnji je izrecno opomniti, v katero preje imenovanih viničarskih šol
želi prosilec vstopiti. Prošnjam je dodati:

1. dokazilo o končanem 15. letu življenja;

2. npravnostno spričevalo, katerega mora župnijski urad potrditi;

3. Zdravniško spričevalo, da prosilec ne trpi na nobeni nalezljivi bolezni;

4. odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bodejo od 15. februarja do 1. de-
cembra 1915 nepretrgano v tečaju ostali in se vsem izobrazbe se tikajočim naročilom
deželnih strokovnih organov pokorili.

GRADEC, oktobra 1914.

Od štajerskega deželnega odbora.

Edmund grof Attems l. r.

Le nobenega strahu

pred azijsko kolero, kajti zamoremo se pred to kugo skozi higienični način življenja sigurno varovati.

Držimo svoj želodec v redu in pazimo na največjo snažnost. Umivajmo večkrat na dan obraz in roke in dajmo vsakokrat v umivalno vodo nekaj **Lysoform** desinfekcijskega sredstva. Glasom poskusov v znamenitem Greifswaldskem zavodu tajnega svetnika prof. Loeffler uniči 2% na **Lysoformova** tekočina tekem ene minute baciljne kulture Cholere vibrio.

Lysoform naj bode povsod v zalogi.

Cene originalnih steklenic so K — 80, 1 60, 2 80 in 4 60 v vsaki apoteki in drogeriji.

Na željo pošljemo vsakomur zastoj in franko jako zanimivo brošuro od kralj. svetnika Aladár Kóách, direktorja rešilne družbe, z naslovom: »Kako se varujemo pred kolero«. Večjim tiskam pošljemo tudi več izvodov.

Dr. Keleti & Murányi
kem. fabrika, Ujpest.

Najboljša pemska razprodajal!

Ceno perje za postelje!

1 kg sivih šilasnih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinjših sneženo belih, šilasnih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flauna (Daunen) sivoga 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinjši prani 12 K. Ako se vzame 6 K, potem franko.

Gotove postelje

in klopčka, rdečega, plavega, belega ali rumenega nanjinga, 1 tuhan, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavni blažnusa, vsake 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjene z rovin, sivim, trajnim in flamanstnim perjem za postelje 16 K; pol-daune 30 K; daune 24 K; posamezni tuhan 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavni blažnusa 8 K, 8 K 50 h, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izenjaya ali vrnilov franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj. **S. Banisch**, Deschenitz Nr. 716, Čoške (Böhmen) Cenik gratis in franko.

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plahte

K 20— 3 m K 25— 3 1/2 m K 30— 4 m dolge

Wasserdichte Pferdedecken — Vododržne konjske odeje

rujave 1 90 m dolge po 10, 12, 15 kron, priporočata

Slawitsch in Heller v Ptuj

trgovina z blagom.

248

Vincilira

treznega, marljivega in z večimi delavskimi močmi, katere znajo vinograd same obdelovati, išče se pri gosp. Josipu pl. Kiepachu v Križevcu, Horvatska.

724

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K in tudi finejše sorte v velikem izboru se dobiva v veliki trgovini **Johann Koss**

CELJE

na kolodvorskem prostoru.

(Zahtevajte cenik). 224

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

23

102

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Peter Kostič-a naslednik Celje

225

na glavnem trgu zraven apoteke

priporoča svojo zalogo: Otročjih igračk, raznih vrst usnatega blaga kakor kofre, taške za šolo, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisalne in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla npr. bestek, žlic, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloida in roga, kako tudi pletarsko blago npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, skleda, flaše, glaže in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin naprej. Posebno lepe reči pa za 60 do K 120.

KAVA

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 10— franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši čaj K 2— oddaja **A. Schapira**, eksport kave in čaja Galanta 490, postrestante. 407

Domača sredstva, drože, kemikalije, kirurg. in gumi-blago, fino milo in parfumerije, obvezne snovi, obveze za ženske, štofe za posteljne vloge, mineralne vode, redilne preparate, desinfekcijska sredstva ter vse potrebščine za negovanje bolnikov, otrok, trupla in njegovanja kupujete najbolje v drogeriji in sanitetni trgovini „zlati križ“

Mag. pharm. Viktor Hayd

697

Färbergasse Nr. 18 Ptuj poleg Josefa Fürst.

— Liferant za „Rdeči križ“ in za c. in kr. rezervne špitale. —

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuju zraven klanice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Komi

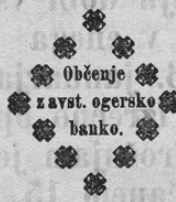
zmožen nemškega in slovenskega jezika, strogo soliden, dobi dobro službo pri Liszt & Brodnjak, Stridau p. Ljutomeru.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Ravnateljstvo.

Vstanovljena leta

1862.

Giro-konto pri podružnici avst. ogerske banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Posebno priporočamo **veliko trgovino Johann Koss, Celje** na kolodvorskem prostoru zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar kmet le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, nagrobne vence in trakove, z eno besedo vse.**